Postoje mnoga stanja u medicini koja mogu oponašati srčani udar. Određene bolesti zahtevaju hitnu dijagnostiku i zbrinjvanje, dok pojedine ne predstavljaju medicinsku urgenciju. Vrlo je važno da shvatite da ukoliko imate simptome srčanog udara, neizostavno potražite pomoć i pozovite lekara. U ovom tekstu je opisano nekoliko mogućih stanja i bolesti koje se prezentuju bolom u grudima, ali nisu izazvane srčanim udarom. Lekar će biti u stanju da na osnovu karakteristika bola i dodatnih dijagnostičkih procedura ustanovi koji je najverovatniji uzrok vaših tegoba i da započne sa lečenjem ukoliko postoji potreba.

Shvatite simptome ozbiljno

Procenjuje se da oko 6% pacijenata koji se obrate i traže hitnu medicinsku pomoć prijavljuje bol u grudima kao vodeći simptom. Više od polovine tih slučajeva odlazi na bol u grudima koji nije povezan sa bolestima srca (nesrčani bol u grudima) ili je uzrokovan gorušicom, anksioznošću ili drugim bolestima. Zapanjujućih 80% pacijenata koji se žale na bol u grudima tokom poseta primarnoj zdravstvenoj zaštiti najverovatnije imaju nesrčani bol u grudima.

Međutim, Nacionalni institut za zdravlje procenjuje da čak četvrtina pacijenata koji se jave hitnoj pomoći sa bolovima u grudima ima **akutni koronarni sindrom (AKS), stanje u kome je smanjen protok krvi u srce.** Ovi brojevi ističu značaj simptoma bola u grudima i to kako za pacijente tako i za zdravstvene radnike. Bol u grudima mora se shvatiti ozbiljno, čak i ako se na kraju ispostavi da se radi o bezazlenom uzroku.

Ovo su znaci potencijalnog kardiovaskularnog događaja koji zahtevaju hitnu medicinsku pomoć:

- Blaga ili izražena nelagodnost u sredogruđu ili u levoj strani grudnog koša koja se opisuje kao osećaj punoće, pritiska ili stezanja; traje nekoliko minuta, završava se, pa se ponavlja
- Otežano disanje, bilo tokom odmora ili nakon fizičke aktivnosti
- Blagi ili jaki bolovi u grudima koji zrače u ruke, vrat ili levo rame i u vilicu
- Mučnina i vrtoglavica
- Izraženo znojenje
- Slabost u ekstremitetima, gubitak koordinacije
- Ovi simptomi prestaju, a zatim se vraćaju, nastavljajući taj ciklus tokom nekoliko sati

Simptomi srčanog udara imaju tendenciju da se pojačavaju u intenzitetu i trajanju sa svakim novim “napadom”. Dosadan pritisak koji može signalizirati početak srčanog udara može se razviti u oštar ubodni bol u grudima. Zračeći bol, mučnina i otežano disanje mogu polako narasti do ekstremnog stepena.

Phoca PDF

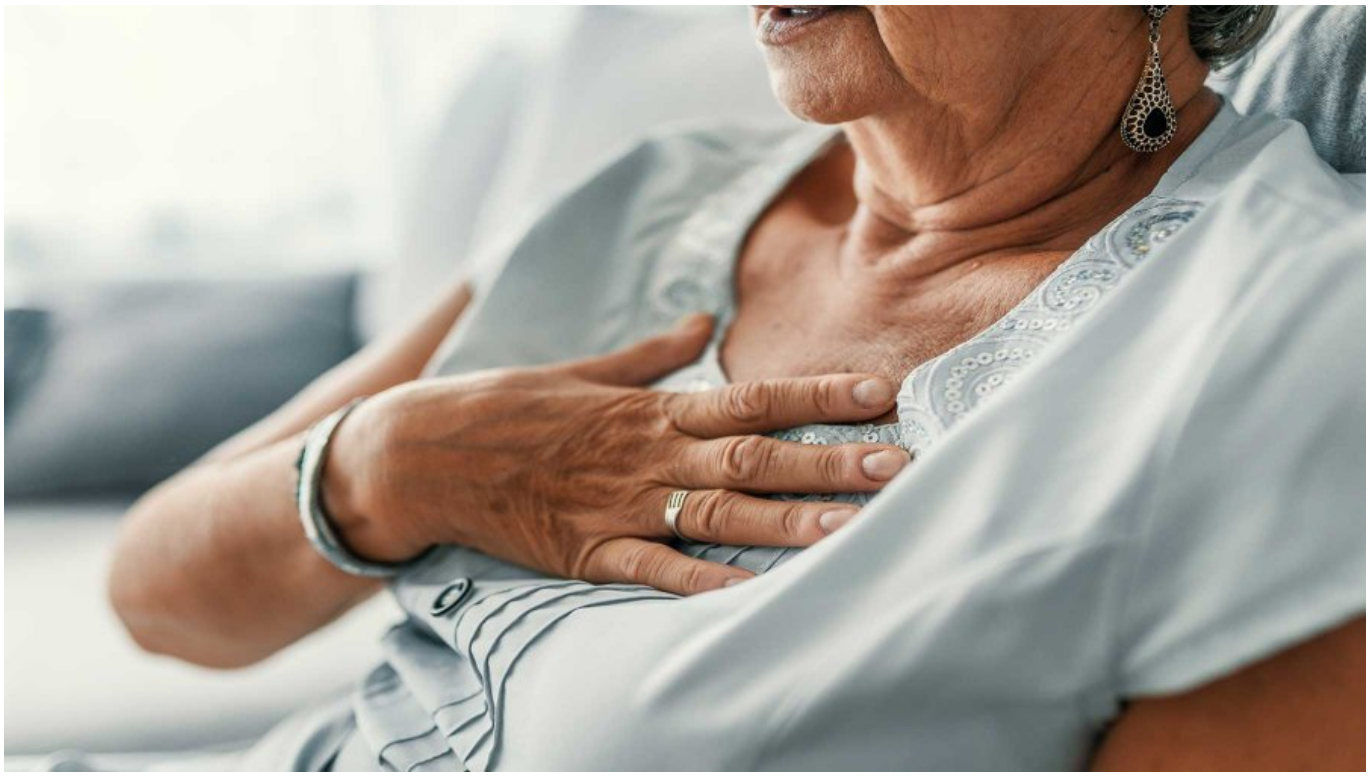

Kako izgleda bol u grudima koji nije srčanog porekla?

Nesrčani bol u grudima često se opisuje kao osećaj angine, vrlo slično bolu u grudima koji je izazvan srčanim bolestima. **Pacijent oseća pritisak ili stezanje iza grudne kosti.** Neki ljudi takođe prijavljuju da se bol širi u vrat, levu ruku ili leđa. Bol može trajati nekoliko minuta ili satima.

Pacijenti koji nemaju kardijalni bol u grudima, takođe, mogu imati gorušicu ili gorak ukus u ustima zbog „prelivanja“ želudačne tečnosti. Kod nekih pacijenata, nesrčani bol u grudima javlja se nakon obroka. Kod nekih pacijenata, nesrčani bol u grudima povezan je sa stresom, anksioznošću ili depresijom.

Stanja koja imitiraju srčani udar

Kad se ispostavi da bol u grudima nije srčanog porekla odnosno da se ne radi o srčanom udaru, to jesu dobre vesti; ali to, takođe, upućuje na to da je neophodan razgovor sa lekarom tokom kog je važno da opišete sve okolnosti koje su u vezi sa bolom koji osećate (kada se javlja, gde se tačno javlja, kakve su karakteristike bola, provocirajući faktori itd.). Među mnogim uzrocima bola u grudima koji ne uključuju srčana oboljenja, jesu stanja koja zahtevaju urgentno zbrinjavanje, dok su ostali uzroci hronična stanja koja se kreću od ozbiljnih bolesti do lakih oboljenja. Neka od najčešćih nekardijalnih stanja koja mogu da liče na srčani udar uključuju:

- **Gorušica**: Jedan od najčešćih uzroka bola u grudima koji se odnosi na probavne smetnje, a čiji se osećaj opisuje kao da vam srce gori, pri tom, nema nikakve veze sa srcem. Gorušicu bi, u stvari, trebalo zvati „opekotina jednjaka“, jer se to i dešava kada se želudačna kiselina vrati u jednjak koji povezuje grlo sa želucem, uzrokujući osećaj pečenja, pritiska i stezanja u grudima baš u predelu srca. Vaš lekar može utvrditi da li

Phoca PDF

vam je potrebno lečenje, odnosno lekovi za refluks kiseline ili neka druga procedura.

- **Napad panike**: Ovo je osećaj gubitka kontrole, sa iznenadnom preplavljujućom teskobom i strahom. Fizički simptomi mogu uključivati ubrzan puls, drhtanje, otežano disanje, slabost ili vrtoglavicu, bol u grudima, znojenje i mučninu. To je onesposobljavajuće psihičko stanje sa ozbiljnim posledicama koje može značajno uticati na kvalitet života i dovesti do depresije i pomisli na samoubistvo. Lekar vas može uputiti kod specijaliste za mentalno zdravlje (psihijatra ili psihologa), koji vam može preporučiti promenu načina života, lekove i/ili psihološko savetovanje.
- **Bolest žučne kese (kamen u žučnoj kesici)**: Iako je žučna kesa mali organ, problemi sa žučnom kesom mogu prouzrokovati pritisak ili ozbiljne grčeve i bol u gornjem desnom delu stomaka koji može zračiti u grudni koš.
- **Čir na želucu ili duodenumu (peptički ulkus)**: To su bolne promene koje se razvijaju kada kiselina u digestivnom traktu nagrize sluznicu unutar vašeg želuca, jednjaka ili tankog creva. Najčešći simptom je bol u stomaku, koji može zračiti i u sredogruđe.
- **Plućne bolesti**: upala pluća, bronhitis, plućna tromboembolija, pleuritis i druge infekcije pluća mogu otežati disanje i izazvati bol u grudima.
- **Boerhaave sindrom**: Ovo je naprslina jednjaka koja je često uzrokovana jakim povraćanjem. Ostali uzroci uključuju dizanje tegova, epileptične napade, traume u predelu stomaka i porođaj, što sve može povećati pritisak u jednjaku i prouzrokovati rupturu.

Ako imate predisponirajuću kardiovaskularnu bolest ili imate visok rizik od nastanka srčanog udara, nazovite 194 ili 112 ili posetite hitnu pomoć čim osetite bol u grudima. Od ogromne je važnosti na vreme dijagnostikovati srčani udar i delovati što pre jer se samo tako postiže zadovoljavajući rezultat.

Spazam jednjaka, gastroezofagealna refluksna bolest (GERB)

Gastroezofagealna refluksna bolest (GERB) je stanje koje dovodi do hronične gorušice. Spazam (grč) jednjaka je pojava kada se vaš jednjak, cev koja prenosi hranu od usta do želuca, snažno stegne. Bilo koje od ova dva stanja može prouzrokovati bol u grudima i teško ga je razlikovati od srčanog udara, jer se jednjak nalazi direktno iza srca u grudnom košu. Ako su vam simptomi neobični, iznenadni i ozbiljni, nemojte oklevati da odmah potražite medicinsku pomoć. Svakako je pametnije pozvati hitnu medicinsku pomoć i tražiti lečenje i otkriti da imate žgaravicu nego ignorisati potencijalno fatalan srčani udar.

Phoca PDF

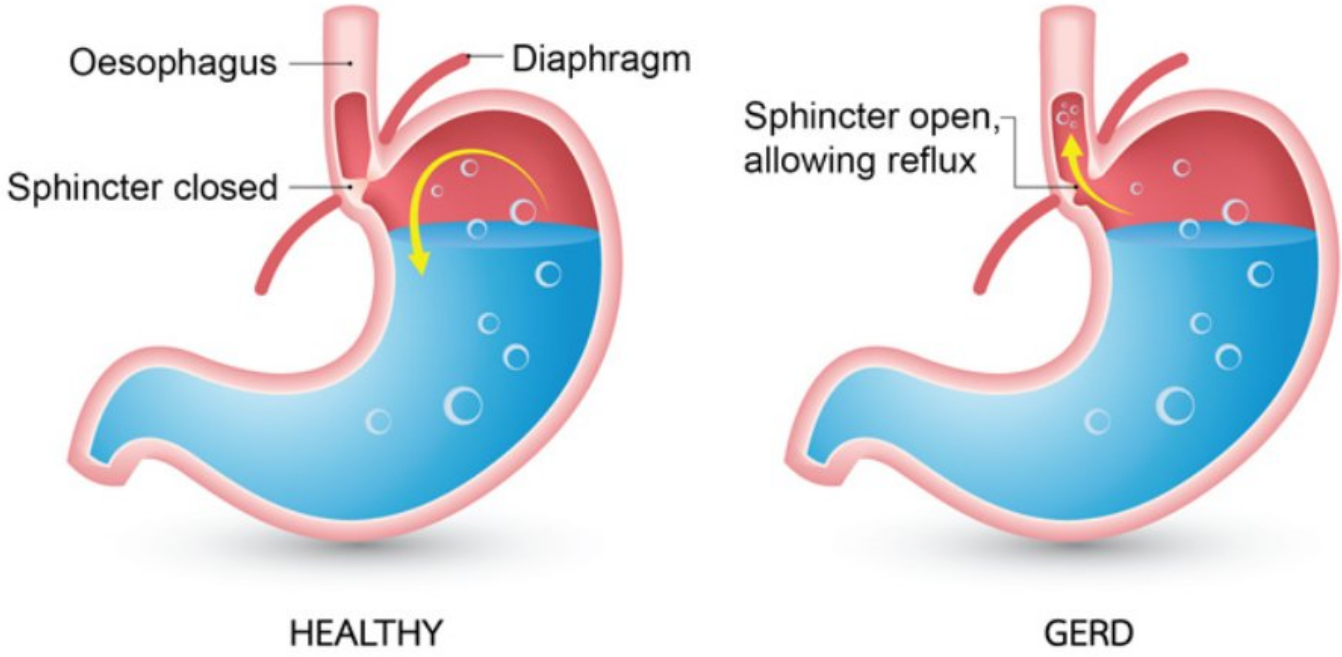

Plućna tromboembolija (krvni ugrušak u plućima)

Neki oblici bola u grudima mogu imati poreklo iz pluća, a ne iz srca. Vrlo ozbiljna bolest koja zahvata pluća jeste plućna tromboembolija, a može imitirati srčani udar i podjednako je ozbiljno stanje. Plućna embolija podrazumeva postojanje krvnog ugruška u arteriji u plućima. Ovaj ugrušak prekida protok krvi i plućno tkivo koje počinje da odumire. **Plućna tromboembolija je hitno medicinsko stanje koja zahteva hitno lečenje.**

Disekcija aorte (pucanje zida aorte)

Aorta je glavna arterija koja odvodi krv iz srca u ostatak tela. Zid aorte je napravljen iz tri različita sloja. Ako se u unutrašnjem sloju aorte formira pukotina (naprsnuće), krv koju srce izbacuje može odlubiti deo zida koji je pukao i odvojiti jedan sloj od drugog. Ovo razdvajanje izaziva izuzento jake bolove u grudima koji se ponekad šire u leđa. Ovo raslojavanje zida aorte može se proširiti preko karotidnih arterija do mozga, nazad do koronarnih arterija na srcu ili do arterija nogu. Disekcija aorte može izazvati moždani udar, srčani udar i smrt. **Disekcija aorte je je hitno medicinsko stanje koja zahteva hitno lečenje, najčešće hirurško.**

Phoca PDF

Kako se dijagnostikuje bol u grudima nekardijalnog porekla?

Osoba koja iskusi bol u grudima ne može znati da li je povezana sa srcem ili je nesrčanog porekla. Isto tako, osoba koja ima neobjašnjiv bol u grudima treba da se javi i zatraži hitnu pomoć.

Lekar hitne pomoći prvo će izvršiti kompletan fizički pregled koji uključuje merenje temperature, krvnog pritiska i pulsa. Potom će lekar izvršiti razgovor sa pacijentom kako bi diferencirao da li je po sredi bolest srca ili srčani udar. Dodatni testovi uključuju elektrokardiografiju (neinvazivni test koji beleži električnu aktivnost srca) i testove krvi. Srce oslobađa određene enzime kada se dogodi srčani udar koji će se pokazati u testu krvi.

Phoca PDF

> Ako ovi testovi pokažu da je srce u redu i da bol nije posledica srčanog udara, bol je, najverovatnije, nekardijalnog porekla.

Koji lekar leči bol u grudima, a da nije kardiolog?

Prvi put kada osoba ima bol u grudima nekardijalnog porekla, obično traži hitnu pomoć misleći da je doživela srčani udar. Prva stvar koju će lekar hitne pomoći učiniti je da se uveri da bol nije uzrokovana srčanim udarom ili je posledica neke druge bolesti srca.

> Ako se zaista ispostavi da bol u grudima nije povezana sa nekom od bolesti srca, lekar hitne pomoći obično upućuje pacijenta na pregled kod gastroenterologa, lekara koji je specijalizovan za poremećaje digestivnog sistema, radi dodatnih ispitivanja i lečenja.

Izvor: Cleveland, UAB

Pogledajte još…

- Srčana slabost je mnogo češća i opasnija nego što se misli
- Kako se dijagnostikuje bolest karotidnih arterija
- Štitasta žlezda utiče na zdravlje srca

Phoca PDF

- Ishrana i imunološki odgovor

Phoca PDF